

Samráðsgátt stjórnvalda

Mál nr. S-178/2026

Reykjavík 30. september 2026

Efni: Umsögn AMSIS um tillögu til þingsályktunar um stefnu og aðgerðaáætlun gegn fátækt barna

AMSIS fagnar því að að gera eigi heildstæða stefnu og aðgerðaáætlun til að uppræta fátækt meðal barna. Slíkt er löngu orðið tímabært. Fátækt meðal barna hefur lítið dregist saman á undanförunum áratug, þrátt fyrir ýmsar góðar aðgerðir stjórnvalda, svo sem gjaldfrjáls námsgögn og skólamáltíðir.

AMSIS er sammála þeim aðgerðum eða stöðum sem nefndar eru í tillögunni. AMSIS vill þó benda á nokkur atriði:

- Mikilvægt er að gera heildstæða tómstundastefnu fyrir börn á Íslandi til að tryggja megi þátttöku allra barna óháð stöðu þeirra. Auk fjárhagslegrar stöðu foreldra, þarf að huga að mismunandi atgervi barna, búsetu og fleira. Jafnframt þarf slík stefna að taka mið af því sem barni er fyrir bestu og velferð barna. Tómstundir þurfa að efla börn og styrkja. Því þarf að huga að álagi á börn vegna tómstunda, fjölda og lengd æfinga og hvort og þá hve oft er æskilegt að börn á ákveðnum aldri ferðist um langan veg s.s. til að keppa.
- Börn innflytjenda eru gjarnan í veikari stöðu en önnur börn, jafnvel þó að þau séu fædd á Íslandi eða hafa búið hér frá unga aldri. Þau eru gjarnan ótengdari samfélaginu, hafa ekki nægilega góðan orðaforða og skilning á íslensku tungumáli. Fjölskyldurnar hafa lítið sem ekkert bakland. Efla þarf íslenskukennslu fyrir foreldra barnanna þeim að kostnaðarlausu og koma upp úrræði þar sem foreldrar fá stuðning til að aðlagast íslensku samfélagi. Þannig er hægt að stuðla að því að börnin standi jafnfætis öðrum börnum hvað varðar tækifæri og menntun.

AMSIS leggur áherslu á að því fjármagni sem varið er til velferðar barna og til að uppræta fátækt er fjárfesting til framtíðar.

Fyrir hönd AMSIS,

Guðrún Helga Diop Jóhannsdóttir

Formaður stjórnar